

ATYDARAI

Vick's Shoe Repair... 13 1/2 Vernon Street... Worcester, Mass.

CITY LUNCH... 40 Millbury St., Worcester, Mass.

VALGIJAI... 40 Millbury St., Worcester, Mass.

Atleikite ir Pranyk... 40 Millbury St., Worcester, Mass.

SS SHOP... 40 Millbury St., Worcester, Mass.

ATREKINIMAI... 40 Millbury St., Worcester, Mass.

ne Taisyklė... 40 Millbury St., Worcester, Mass.

6 Metų... 40 Millbury St., Worcester, Mass.

18 1945 METŲ... 40 Millbury St., Worcester, Mass.

7,246.00... 40 Millbury St., Worcester, Mass.

51,662.00... 40 Millbury St., Worcester, Mass.

14,453.00... 40 Millbury St., Worcester, Mass.

1,770.00... 40 Millbury St., Worcester, Mass.

17,487.00... 40 Millbury St., Worcester, Mass.

3,450.00... 40 Millbury St., Worcester, Mass.

10,756.00... 40 Millbury St., Worcester, Mass.

7,246.00... 40 Millbury St., Worcester, Mass.

1,876.00... 40 Millbury St., Worcester, Mass.

62,757.00... 40 Millbury St., Worcester, Mass.

6,665.00... 40 Millbury St., Worcester, Mass.

725.00... 40 Millbury St., Worcester, Mass.

4,534.00... 40 Millbury St., Worcester, Mass.

1,514.00... 40 Millbury St., Worcester, Mass.

PHILADELPHIJOS PASTABOS

Lietuvai, Latvijai, Estijai ir kitoms valstyboms, kurios nepriklausomybę nepriklausomybę, pirmu metu pasirodė joms švietimui rytoj. Ši syki "saugoms valstyboms pradeda vesti ne iš Rytų, bet iš Vakarų pusės. Keista fenomeno, ne!

Kaip atomo bombos išradimas sudomino visą pasaulį, taip Baltijos valstybių neišspręstas likimas iki šiol, sujungia Amerikos skaitančią publiką.

Spalio 19, 1945, visi amerikiečiai dienraščiai, leidžiami Philadelphiaje, paminėjo Philadelphia valstybių reikalą. Ypač garsiai PHILA. DAILY NEWS, stambiomis raidėmis, pirmo puslapyje, ryškiai pabrėžė antgalvį: "UNITED STATES DEFIES RUSSIA ON PHILADELPHIA RECORD, spalio 20 d. redakcijos vedamas raštas BALTIC STATES AND BOMB ROIL OUR RUSSIAN RELATIONS", nušviečia amerikiečių valstybių istorinę padėtį.

Mano susidijoj visi dienraščiai nuo standų tuojau likos išrinkti. Kas juos taip nepaprastai greitai išpirkio, negaliu patikėti. Tiek tik yra svarbu, kad Pabaltijos kraštų likimas, kam nors labai rupėjo žinoti.

Šios pirmos žinios, suprantama, neišrišo Pabaltijos valstybių reikalo galutinai, bet kadangi nepriklausomybės atgavimą pradeda austi skaistesnis ryšys — tai yra džiugitina ir šiuo metu dar labiau burtis į vietą darbu už Lietuvos atvartavimą, nes iš ilgai laukiamos laimės, prosvaitė pradeda rodytis Lietuvos nepriklausomybę atgavimui.

Rusija turėtų atminti, kad kadangi pati vedė kovą su galiniais Lietuviais už savo nepriklausomą buvį ir valstybę, kad nebereikalo Rusų eilėraštyje "Borodino" yra pasakytą: "Ty žyzn i smiert vėla spor s'atvoj i dala urok liachu (Lenin) gordomu." Rusai turėtų atminti, kad dabar Lietuviai vėl "sporą" už savo nepriklausomą buvį ir valstybę. Sulaukus didumo, jos valstybės tyrams reiktų būti didžiais aukštasiais. Prievartos budu ir žmogaus kumščia prietelių išmonijos sau nepasidarysi, kaip papvyko padaryti iki šiol.

Waduojanties komunizmo principu: "Kas turi perdaug užgvento turto, jį reikia atimti ir padalyti jį mažai turintiems ar neturintiems žmonėms." Tą principą, komunistai Rusija, kuri išgyvo viena tanktadai pasaulio žemių, turėję panaudoti pati sau. Kas priklauso Lietuvai — atiduoti Lietuviams; kas priklausė Latvijai — Estijai — atiduoti jiems; kas priklausė Lenkams, — atiduoti Lenkams. Komunistiškai Rusija, jei panaudoti šį principą, savo komunistiškai žemę, turėtų atidavinti duris plačiai imigracijai, žemėi cenzurą, leisti laisvai savinėjamos susirašinėti su savinėjamos užsieny, laisvą išsivienimą savo piliečiams kitur, nesivienimą neatbutinių rinkme be mūto, ir palengvinti savinėjamos dalykus. Tuomet pasaulio pamatytų kad komunistiškai Rusija tikrai žmoniškumo principu pradeda gyventi. Iki tas ne padaryta, komunistiškai Rusija niekas nepasitiks ir ji bus židurima kitų kaip pasaulio židurinė.

Spalio 21, dieną, sekmadienį, Liet. Muzikos svetainėje, įvykių vietos Lietuvos susirinkimui su prakalbomis. Tikslas susirinkimo: parinkti pinigų Chest Fondui. Kalbėjo amerikiečiai atstovai fondo, advokatas ir V. Vaitkus, "Mano gyvenimai bolševikų ir Našokų Okupuotoje Lietuvoje." Aušrinis, lietuviškai, rašytų raštų eina beveik per visą Amerikos Lietuvos spaudą. Svečias, šio susirinkimo, atrama, vis dar sumenkė. Ramia, gilia kalba, jis piešė pasiūlymus komunistų ir nacijų židurimui ir atliktus darbus Lietuvoje. Susirinkę tyliai klausė jo kalbą, kurią daugelis iš jų traukė ašaras. Net komunistai, kurių buvo matyti apie 100, nedrįso jam, "klausinti" daryti; visi ramiai užsėdėjo ir vėliau pasiūlymą užsėdėjo. Publiką gl, kuri buvo apie virš 200, kalbėtojo kelis kartus su širdžiausiai nuplojo. Aukų War Chest fondui surinkta apie \$500.

Z. JANKAUSKAS

No. 43-čias WORCESTER, MASS. SPALIO 27-TĄ DIENĄ, 1945 METAI Telefonas Dial 5-1094 Vol. XXVI

SENATAS NUBALSAVO SUMAŽINT TAKSAS ANT \$5,788,000,000

Washington, D. C., spalio 25-tą. — Senatas nubalsavo atėnančių metų taksas sumažinti \$5,788,000,000, priimdamas dar du paskutinių minučių pakeitimus, kurie pridėjo \$155,000,000 prie anksčiau užgirtų sumažinimų. Senato priimtas bilius siūlo sekančius sumažinimus. Pavienių ineigų taksų — \$2,244,000,000; korporacijos taksų — \$2,934,000,000; atmetimas naujo doimo taksų ant automobilių ir

jiems teikia žinias ir tt. Buvęs pradėtas stropus milicijos, komandavimo ir valdininkų valymas. Ir pasėkoje milicininkų eilėse didėjas nelietuvių skaičius. Kalbama, kad Lietuvoje tvarkos atstatyti ateisianti iš Vokietijos maršalo Zukovo kariuomenė.

Batai Bus Be Punkty

Washington, D. C., spalio 25-tą OPA pranešė, kad pradėdant spalio 28-tą ar lapkričio 1-ą, batus bus galima pirkti be punkty. Pradedant spalio 28-tą, punktai už sviestą, margariną, riebalus ir aliejus bus sumažinti nuo dvilika iki aštuonių. Tie patys punktai bus už mėsa nuo spalio 28-tos iki gruodžio 1-mos, išskyrus nuo keturių ar trijų punkty sumažinimą dėl kiaušienos.

PONIA ROOSEVELTIENĖ VYKS Į RUSIJĄ

Washington, D. C., spalio 25-tą — Ponia Eleanor Roosevelt gavo nuo Valstybės Departamento leidimą ir po naujų metų pradės savo ilgą kelionę į Sovietų Rusiją. Ponia Roosevelt vengs politiką. Vienok namai, ligoninės, mokyklos, sveikatos ir rekreacijos centrai, darbininkų sąlygos, šie visi bus ponios Rooseveltienės ištirti. Kada buvo minėta apie kelionę į Rusiją, Rooseveltienė atsakė, ji vykty tiktai su sąlyga jei buti nesuvaržyta eiti kur nori, klausinėti ir peržiūrėti kur jai patinka ir jei leisty jai išduoti necenzuruotą raportą. Matytis, su jos pagėidavimais buvo sutikta.

Gyvenimas ir Nuotai-kos Lietuvoje

Gyvenimas Lietuvoje esąs labai sunkus. Palyginus su 1940-41 m. tarybiniais laikais, dabar jis esąs sunkesnis 4—5 kartus. Bado nėsama, bet nėsama ir tvarkos, ramybės. Baimė, netikrumas, nežinoma ateitis slėgianti kaimo ir miesto lietuvių. Visi gyvena ateities viltimi. Lietuvos ukis esąs labai apibledtas. Sovietų kariuomenė atėmusi apie 80% karvių. Tik reatas ukis turis 4—5 karves. Daug atimta arklų. Pavasarį žemei dirbti arklų buvę atvežta iš Vokietijos, bet jie iš Lietuvos vėl išvežti. Žemę daugiausia dirbančios moterys ir seneliai. Pavasaris buvęs labai gražus ir šiemetinis derlius Lietuvoje esąs ypatingai geras. Bado pavojus negresias.

Masinių išvežimų į Sibirą šiuo metu nėsą girdėti, bet buma daug suėmimų, tylių dingimų. Suimtieji daugiausia esą išvežami. Skundimų nedaug pasitaiką, nes skundikai biją partizanų kermoje.

Vadinamoje Tarybinėje Lietuviškoje Divizijoje vyriausias galva esąs gen. Maciauskas, 1940—41 m. buvęs žinomas politrikas.

Klaipėdos Kraštas buvusiose ribose esąs prijungtas prie Lietuvos. Klaipėdos Krašto vokiečiai buvę išvežti į Sibirą. Dabar Klaipėdos Kraštą esą siūnčiam valdžiai ir partijai patikėsmi žmonės, kuriems dailinami vokiečių ukiai. Lietuviai

MATĖ KAIP RUSAI UŽĖMĖ BULGARIJĄ

Amerikos laikraštiniukas Charles Lanus išbuvęs Europoje apie 11-ką praeitų metų, kaip paduoda "Daily Record," rašo:

"Aš tėjimau kaip raudonoji armija pribuvo 4-val. po pietų 16-tą dieną rugsėjo, 1945 m. į Bulgarijos sostinę Sofiją. Aš likaus Bulgarijoje per aštuonis mėnesius, kad matyti kas dėsies šioje šalyje po rusų užėmimo.

Pirmoji kaluma rusų armijos perėjo Bulgarijos rubežiu rugsėjo 8-tą dieną. Kareiviai buvo pavargę, purvini nuo mušio; jie važavo apdaužytuose vežimuose kaip nugalėtojai ir nebojanti kaip indjonai.

Pasakojimai apie plėšimus ir motery gvoltavojimą pasiekė mus iš provincijų pirm jų atėjimo. Bet pasitikimo šaukšmai pasipylė, kuomet pirmieji vežimai ritosi pro Stalino paveikslą, išskabytą virą ant greitųjų pastatų pergalės vartų. Daug bulgarų pasitikio juos priėmimo šaukšmais.

Savaitė vėliau, rusai okupavo visą šalį. Tuomet rusai pradėjo ieškoti sau pašaro. Vokiečiai, kurie pirmiausia pasitikio juos su raudonąja vėliava pradėjo rėkti, kuomet sovietų kareiviai varėsi kiaules, arklus, galvijus ir emė sau pašarą.

Po kelių tragiškų įvykių, kaimiečiai pasimokino, kad geriau leisti kareiviams daryti ką jie nori negu priešintis jiems.

Trumpu laiku pasiskėjo, kad Sovietai valdys griežta komunistiška tvarka. Jie valdė ne tiesioginiu dučiu, vienok pilnai per įsteigtą taip vadinamą "Tarybinę Frontą," neva partypvę organizaciją, sulgy Maskvos noro. Tą organizaciją sutvėrė ir ją vadovavo nepaprastai gudri Maskvoje išlavinti fanatiška komunistė, ponja Dragoičiova, kuri šiandien yra Bulgarijos dik-

tatorė. Komunistams turint savo kontrolėje gerai apginkluotus kalnų partizanus ir rusų armijai užėmus visą šalį, jai lengva buvo įstatyti komunistus į svarbiausias naujos valdžios vietas.

Užėmimo laiku komunistų skaičius nesudarė daugiau kaip penktą nuosimtį 6,000,000 šalies gyventojų skaičiaus.

Kiekviename mieste ir sodžiuje komunistai perėmė visą civilę administraciją ir savas rankas. Paprasti kriminalistai: kaip žmogžudžiai, vagys, buvo paleisti iš kalėjimų ir samdomi Jugoffo policijos. Ir dažnai jie areštavo žmones be svarbės priežasties kaip kad žmogus buvo gerai apsirėdęs.

Šimtai Nužudyty

Daugiau neg šimtas buvusių ministrų, atstovų ir karaliaus šeimos įnamių buvo nuteisti mirop, neva liaudies teismuose, kurie buvo prikimšti komunistais teisėjais, prokurorais, ir valdininkais.

Tarpe pasmerktųjų radosi karaliaus sunus Kyril, kuris kartu su kitais buvo nuuogintas ir sušaudytas su kulkosvaidžiais; lavonai buvo sumesti į bombų išardytas duobes.

Sulgy oficialių žinių "liaudies teismų pasmerkė 2,007 asmenis mirop ir 3,064 kalėjiman. Kaip kurie iš jų buvo kalti gelbėjime vokiečių, bet daug nuėstųjų buvo nekaltų.

Trumpu laiku žmonių nusistatymas prieš Sovietus ir prieš jų pakalikus padidėjo. Bulgarija tikėjosi pažangios, liberalės, demokratinės žmonių valdžios, o susilaukė komunistinės diktatūros, kuri yra daugiau autokratiška negu pirmiau buvusi nacijų kontroliojama valdžia."

Lietuvoje Mobilizuoja Berniukus Ir Mergaites 14-18 Metų

New York (LAIC) — Jau iš anksčiau buvo žinoma apie sovietų įstatymą, pagal kurį paaugantieji jaunuoliai ir jaunuolės gali buti mobilizuojami priverstinam apmokymui amatų ir techniniam darbams. Po apmokymo, jei gali buti keletai metų nuskirti darbiui ir bet kurį plačiosios Sovietų Sąjungos kraštą.

"Pravda" Nr. 210 skelbia, kad šiemet visose Sovietų Sąjungos žemėse, o prie jų jie priskaito

ir Lietuvoje, tokia paaugulių mobilizacija jau vykdoma nuo rugsėjo 15d. iki lapkričio 15 dienų. Išviso numatyta Sovietų Sąjungoje šiais metais sumobilizuoti 455,000 berniuku tarp 14 ir 17 metų ir mergaičių tarp 15 ir 18 metų. Tą mobilizacija bus vykdoma tiek miestuose, tiek kaimuose. Nėra abejonės, kad tos mobilizacijos pasekoje, keletas tukstančių Lietuvos jaunimo netekės laisvės, bus patalpinti į rusinimo ir komunizmo įstaigas.

Klaipėdos Krašte kuriasi noriai. Klaipėdos miesto 70% esą sugriauta.

Bolševikinė žemės reforma esanti pravesta, bet iš kaimyno atimtos žemės niekas neimaš.

Bažnyčiose pamaldos vykstančios. Panevėžys mažai tenukentėjo.

Lietuvoje kalbama, kad Krimo gyventojai, kaipo Sovietams neloyalūs, buvo sunaikinti ar išvežti. Todėl lietuviams patariama keltis į Krimą.

Mokytojų Trukumas Lietuvoje

New York (LAIC) — Lietuvoje toks didelis mokytojų trukumas, kad nei greitomis organizuojami kursai nesugeba jų pakarkamai paruošti. Tiesa ir kandidatų mažai teatsiranda, nes kas tik gali, ieško užsiėmimo, kuris mažiau varžytų jo įsitikinimo ir sąžinę. Neturėdami komunistinio įsitikinimo žmonių, okupantai mokytojus skiria asmenis be reikiamo išsilavinimo. Kad nors kiek praplėsti jų žinias, prie Vilniaus Pedagoginio Instituto ir prie Mokytojų Semnarijos atidarytas specialus kursas mokymo už akių pamokos teikiamos pasikeičiant laiškais. "Pravda" praneša, kad, tuo budu, apie 600 gimnazijų,

pro-gimnazijų ir pradžios mokyklų mokytojų, neatsitraukdami nuo darbo, stengiasis pagilinti savo žinias.

Truman Kalbės Antradienio Vakare

Washington, D. C., spalio 25-tą. — Prezidentas Truman per Radio kalbės spalio 30-tą, apie naują šalies nusistatymą del Algų ir Darbo Valandų.

LIETUVIŠKA DAINA PER KARISKĄ RADIJĄ

New York (LAIC) — Benamių lietuvių stovyklose sudarytieji chorai turi gerą pasisekimą. Keli lietuviški ansambliai buvo karinės valdžios apbežti per daugelį kariuomenės įgulių. Keli koncertai buvo transliuoti per prancuzų ir anglų karines radijo stotis.

PRAKALBOS WORCESTER, MASS.

Sekmadienyje, 28-tą spalio (Oct.) pusė po dviejų, Ukėsu klubo svetainėje, 12 Vernon g-vės kalbės advokatas A. Ollis iš Chicago, Ill. Kitas kalbėtojas — grįžęs ir Dzukijos, buvęs Amerikos karys, Juozas V. Valickas. Įžanga veltui. Dalyvaukite Visi! Pralkabas rengia L. V. Sąjunga.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: In U. S. \$2.50 In Foreign Countries \$3.50 Two Years Subscription \$5.00 One Half Year \$1.50 One Half Year \$2.00 Single Copies 5 cents

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 8, 1879

ŽIOPLUMAS AR KLASTA?

"Naujienos", "Draugas" ir "Darbininkas" paskelbė tarsi artinai žinia, kad Amerikos prezidento Valstijų valdžia nebus...

pareiškė laikraščininkams Robert Jackson, J. Valstybių teisėjas tarptautiniame tribunole. "Draugas" No. 245 padėjo didelį antgalvį, kad "Amerika Nepripažysta Lietuvos aneksavimo"...

Lietuvių Šalpos Pildymo Komiteto nariai Italijoje peržiūri drabužius priimtus iš Bendro Lietuvių Šalpos Fondo, National War Fondo nario. Šioje grupėje yra kun. dr. J. Sakevičius, vice-prezidentas; ponis V. Lozoraitienė, išdininke; dr. St. Girdvainis, lietuvių ministeris Valikantui ir Komiteto pirmininkas; Dr. Edm. Karanauškas, sekretorius; ir kun. Dr. V. Pavalkis.

Kas Ištikrųjų Buvo Pareikšta Ir Kas Padaryti?

Trys laikraščiai paskelbė ir tvirtina, kad taip buvo ir regis, turėtų būti šventa tiesa. Bet kas atsitiko... kaip tą žinia paduoda "Philadelphia Daily News"...

sijos ir yra priimta (musu pabrakta), kad išvengus atidėlio jimo, kuris įvyktų tvirtai stovint už pamažį teksto. Apkaltinimo aktas yra pasirašytas tik pasiliektas šią rezervaciją (pasilaikimą sau teisės) ir supratimo.

Didžiausios Musų Pastangos Yra Reikalingos Kad Laimėti Kovą

Mums pridera padaryti didžiausią spaudimą į Jungtinių Valstijų kongresą, į Jungtinių patį šios šalies prezidentą. Rašant asmeninius laiškus, išnešant rezolucijas, siunčiant delegacijas.

Ir Indijoje yra Lietuvių

London (LAIC) — Iš Assam, Shillong (Indija), gautas pranešimas, kad lietuvis Jonas Svirmelis buvo įventintas kunigu šių metų liepos 16-tą dieną. Iš Lietuvos į Indiją įsivykė 1938 m. Kun. Gustas grįžo į Lietuvą, į naujai kuriamą saleziečių namą, gi kun. Svirmelis, vienuolika metų dirbęs ir mokėsis Indijoje, yra savo likimu patenkintas.

WATERBURY, CONN.

NESPLIAUK I VANDENI — NES REIKS ATSIGERTI! Kaip žinoma, po ilgo tylėjimo, Amerikos Lietuvių Taryba šaukia Kongresą Chicagoje ir kviečia kas tik gyvas ten dalyvauti. Tas yra pagirtina. Tokis suvažiavimas turėjo būti jau seniai sušauktas.

Anglų Spauda Kitai Supranta Tą Dokumentą

Kaip pasėkmė "to dar padaryta vienas nusileidimas (sell-out) Sovietų Rusijai." "Amerikos prokuroras — Robert H. Jackson suprato šį didelį neteisėsimą savo apribotoje galėje ir bandė paneigti tai."

LIETUVIŲ TREMTINIŲ GYVENIMAS SIBIRE, KRASNOJARSKO APYLINKĖS STOVYKLOJE

Vienas asmuo, kuri čia žyvisime raide S, kuris buvo iš Lietuvos išvežtas į Sibirą, neseniai papasakojo savo pergyvenimus. S. buvo bolševikų išvežtas 1940 m. VI. 18 d. Iš karto jį nuvežė į N. Vilnius stotį, kur vyrus atskyrė nuo jų šeimų.

Ir Indijoje yra Lietuvių

London (LAIC) — Iš Assam, Shillong (Indija), gautas pranešimas, kad lietuvis Jonas Svirmelis buvo įventintas kunigu šių metų liepos 16-tą dieną. Iš Lietuvos į Indiją įsivykė 1938 m. Kun. Gustas grįžo į Lietuvą, į naujai kuriamą saleziečių namą, gi kun. Svirmelis, vienuolika metų dirbęs ir mokėsis Indijoje, yra savo likimu patenkintas.

Ir Indijoje yra Lietuvių

London (LAIC) — Iš Assam, Shillong (Indija), gautas pranešimas, kad lietuvis Jonas Svirmelis buvo įventintas kunigu šių metų liepos 16-tą dieną. Iš Lietuvos į Indiją įsivykė 1938 m. Kun. Gustas grįžo į Lietuvą, į naujai kuriamą saleziečių namą, gi kun. Svirmelis, vienuolika metų dirbęs ir mokėsis Indijoje, yra savo likimu patenkintas.

Ir Indijoje yra Lietuvių

London (LAIC) — Iš Assam, Shillong (Indija), gautas pranešimas, kad lietuvis Jonas Svirmelis buvo įventintas kunigu šių metų liepos 16-tą dieną. Iš Lietuvos į Indiją įsivykė 1938 m. Kun. Gustas grįžo į Lietuvą, į naujai kuriamą saleziečių namą, gi kun. Svirmelis, vienuolika metų dirbęs ir mokėsis Indijoje, yra savo likimu patenkintas.

VC Rupinska...

VC Rupinska... (text partially obscured)

S PARENGIA...

S PARENGIA... (text partially obscured)

Ir Indijoje yra Lietuvių

London (LAIC) — Iš Assam, Shillong (Indija), gautas pranešimas, kad lietuvis Jonas Svirmelis buvo įventintas kunigu šių metų liepos 16-tą dieną. Iš Lietuvos į Indiją įsivykė 1938 m. Kun. Gustas grįžo į Lietuvą, į naujai kuriamą saleziečių namą, gi kun. Svirmelis, vienuolika metų dirbęs ir mokėsis Indijoje, yra savo likimu patenkintas.

Ir Indijoje yra Lietuvių

London (LAIC) — Iš Assam, Shillong (Indija), gautas pranešimas, kad lietuvis Jonas Svirmelis buvo įventintas kunigu šių metų liepos 16-tą dieną. Iš Lietuvos į Indiją įsivykė 1938 m. Kun. Gustas grįžo į Lietuvą, į naujai kuriamą saleziečių namą, gi kun. Svirmelis, vienuolika metų dirbęs ir mokėsis Indijoje, yra savo likimu patenkintas.

LIETUVIŠKOS SPAUDOS REIKALĖ

Paremsite savo spaudą, jei į laiką atsinaujinsite savo Prenumeratą Amerikos Lietuvisio prenumerata \$2.50 metams. Kas užsirašys ar pasinaujins laikraštį ant dviejų metų, tas gaus nupiginta kaina, už \$4.00 — vieną dolerį sutaupys. Kreipkitės:— AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Ir Indijoje yra Lietuvių

London (LAIC) — Iš Assam, Shillong (Indija), gautas pranešimas, kad lietuvis Jonas Svirmelis buvo įventintas kunigu šių metų liepos 16-tą dieną. Iš Lietuvos į Indiją įsivykė 1938 m. Kun. Gustas grįžo į Lietuvą, į naujai kuriamą saleziečių namą, gi kun. Svirmelis, vienuolika metų dirbęs ir mokėsis Indijoje, yra savo likimu patenkintas.

DIDYSIS VILNIAUS SEIMAS

Slaptas skrajojantis drauolių burys. — Posėdžiai, kada kiekvieną minutę gali areštuoti. — Slaptosios policijos agentas prie telefono. — Ginkluota lietuvių milicijos sargyba. — 1905 m. revoliucija Lietuvoje. — 40 metų sukaktis ir kaip geriausia pagerbti kovotojus dėl laisvės.

Nuostabų lietuvių tautos su-tartino, vieningo darbo pavyzdį turime Didžiajame Vilniaus Seime, nuo kurio sušaukimo šiemet sueina lygiai 40 metų. Ypačingai tai buvo laikotarpis. Kaip tik buvo praužęs rusų-japonų karas, kurs Rusijai kaštavo tris bilijonus rublių pinigais, arti 500,000 kareivių, kurio metu Rusija prarado visą savo Pacifiko laivyną ir japonams su belaisviais atidavė 2,000 patrankų. Svarbiausia — visą Rusijos visuomenę tasai pralaimėtas karas įtikino, kaip netinkama caristinio biurokratizmo sistema viešpatuoja krašte. Visi buvo ištroškę laisvės. Prasidėjo streikai, kruvini susirėmimai su caro žandarais.

Kaip burs ginkluotų vyrų uždarinėjo rusinimo lizdas

Laisvės mintis pradėjo gilius diegus skleisti Lietuvoje. Neseiniai buvo laimėta spaudos laisvė, tas dar labiau pridavė upo. Gegužinių, vakaruškų, vaidinimų, chorų koncertų pavydais vyko slapti lietuvių susirinkimai. Be anksčiau veikusio socialinių sąjudžių, 1905 m. vasarą įsikūrė Lietuvių Mokytojų Sąjunga, kuri pirmu uždaviniu sau pasirinko apvalyti Lietuvos mokyklas nuo rusinotojų. Jie išsiuntinėjo visiems atėjunams Kauno ir Vilniaus gubernijoje, kad jie per mėnesio laikotarpį turi aplieisti lietuviškas mokyklas ir išvykti auklėti rusų tautos, užleidžiant vietą lietuviams mokytojams. Kad tas jų raginimas nebūtų tuščias žodis, iš tu mokytojų susidarė burys drauolių, kurie, ginkluoti revoliucijais, nuykdavo į rusinimo tikslais Lietuvoje veikiančią mokyklą, ją uždarydavo į mokyklos knygas įrašydami lietuviškai:

„Lietuvių Mokytojų Sąjungos ir Lietuvių Demokratų partijos įsakymu ši mokykla uždaryta, ir nebus atidaryta, kol vyriausybė neįvykdys reikiamų reformų.“

Per savaitę beveikdami šie vyrai uždarė apie 20 rusinimo lizdų. Caro valdininkai pasinėję žandarus. Įvyko susišaudymas, buvo sužeistų iš abiejų pusių. Drauolių burys uždarinėjo toliau vykdyti uždarą, bet apie 150 rusų mokytojų susirinko į Kauną ir telegrafavo, kad lietuvių reikalavimai yra teisingi, klausė kur jiems naujas vietas paskirs Rusijoje. . . .

2,000 atstovų į Vilniū . . .

Jau 1905 m. spalio 22 d. Vilniuje susirinkęs burelis lietuvių veikėjų paruošė memorandumą Rusijos ministeriui pirmininkui, reikalaujanti Lietuvai visišką autonomiją, lietuvių kalbą reikalaujanti įvesti įstaigas ir mokyklas, suteikti tikėjimo laisvę ir t.t. Tas memorandumas buvo atspausdintas Rusijos vyriausybės laikraštyje „Pravitelstvennyj Vestnik“.

Norėdami parodyti, kad tie reikalavimai nėra tik vadų užsimojimai, o visos liaudies ryžtingas siekimas, Dr. Basanavičius ir kiti veikėjai nutarė šaukti seimą Vilniuje. Dr. Basanavičius paruošė atsišaukimą į Lietuvos žmones, kurs baigėsi žodžiais:

—Lai gyvuoja, lai auga, lai žydi Lietuva ir jos žmonių gerovė!

Nustatytą dieną, 1905 m. gruodžio 4, susirinko 2,000 delegatų ir svečių. Lietuvių delegacijos atvyko net iš Varšuvos, Rygos, Odesos, Petrapilio, Maskvos, atvažiavo net ir Prūsų lietuviai. Delegatai rinkosi „Lietuvos Bitininko“ redakcijos patalpose. Iš vakaro jie gausiai pripildė tam tyčia paruoštą lietuvišką vaidinimą (Vilniaus Kanklių dr-jos) ir klausėsi lietuviškų dainų.

Lietuvos liaudis pajudėjo

Vilniaus burmistru tuo laiku buvo lenkas. Dr. Basanavičius prašė, kad leistų Seimui rinktis miesto viešbuty, bet lenkas burmistras nenorėjo sutikti. Tada organizacinis komitetas, jausdamasis, kad lietuviai negali būti pastumdėliai savo sostinėje, pareikalavo sakdamas, kad jie niekur kitur nesirinks, kaip tik tame reprezentaciniame pastate, ir išėjo laimėtojai.

Didžiajame Vilniaus seime sutartinai dalyvavo visos tuometinės politinės grupės: socialdemokratai, demokratų partija, valstiečių sąjunga, patriotinio nusiteikimo nepartyviai, krikščioniškos demokratijos atstovai, kelios dešimtys kunigų. Tačiau delegatai grupavosi gal ne tiek pagal partijas, kiek pagal savo visuomeninę padėtį, todėl ir kalbėtojai buvo parinkti du iš darbininkų, du bėžemių valstiečių, du mažamečių, du ukininkų ir t.t. Dvi dieni įtemptai posėdžiaudami iš visos Lietuvos suvažiavę atstovai buvo nuolatiniame pavojuje, kad juos gali kiekvieną minutę suareštuoti. Del viso, ko lietuviai turėjo sudarę savo ginkluotą miliciją ir buvo pasirušė savo atstovus ginti. Girusų generalgubernatorius baronas Freze į seimą pasinėję savo slaptos policijos valdininkus. Paskutinės sesijos metu, kada buvo einama prie rezoliucijų priėmimo, vienas rusų agentas iš viešbutio jau rengėsi telefonuoti, kad seimą išsklaidytų, bet seimo sekretorius jam iš rankų ištraukė telefono ragelį.

Ryžtingos rezolucijos

Didysis Vilniaus Seimas, bendru visų lietuviškųjų grupių susitarimu, nutarė: „Reikalauti Lietuvai autonomijos su Seimu Vilniuje, ir išrinktu visuotiniu, lygiu, tiesiu ir slaptu balsavimu, neskiriant lyties, tautos ir tikėjimo.“

Anais laikais tai buvo drąsus negausių lietuvių reikalavimas šimtamilioniniam rusų imperijos milžinui, kad leistų Lietuvos žmonių reikalus ir santvarką spręsti patiems Lietuvos žmonėms. Toliau, buvo reikalaujama laisvės lietuvių kalbai, draugijoms, mokykloms, tikėjimo laisvės. Kaip sankcijas, seimas nutarė, kol tie teisėti reikalavimai nebus išpildyti, nemokėti mokesčių, neleisti vyrų į kariuomenę, neiti į teismus, reikale — streikuoti.

Gražiai jų ryžtingumas pasireiškė ir skleidžiant rezoliucijos tekstą. Seimo paskutinis popietinis posėdis be pertraukos užsitęsė iki pusės pirmos valankos nakties. Vienintelė lietuvių „Vilniaus žinių“ spaustu- vė tegalėjo atspausinti rezoliucijas. Reikėjo tą padaryti greit, nes atstovai rytojaus dieną rengėsi išvykti. Kad spaustu- vė imtų darbą, reikėjo gauti red. Vileišio parašą. Seimo sekretorius su padėjėjais mokytojais

Du Lietuvio Žymaus Pianisto Koncertai

Vytautas Bacevičius, Pianistas — Kompozitorius

Lapkričio mėnesį, New Yorke, Vytautas Bacevičius, gerai žinomas lietuvis pianistas laikys du piano recitaliu, New York Times Hall, 240 West 44 gatvės, New Yorke. Pirmas Koncertas bus lapkričio 4-tą, gi antras lapkričio 25-tą 8:30 valandą vakare.

ir studentais jau gerokai po vidurnakčio iš patalo ištraukė redaktorių, susieškojo bemiegančių darbininkų butus, juos prikelė ir rytui švintant tukstanciai rezoliucijų buvo atspaus- ta ir su delegatais išsiųsta į tolimus kampus. Iš viso jų paruošė 36,000.

Laimėjimai ir tolimesnė kova

Seimas padarė įspudžio. Generalgubernatorius Freze, pajutęs žmonių reikalavimų tvirtumą, paskelbė atsišaukimą, kad lietuvių kalba bus įvesta į mokyklas, kad mokytojai bus skiriami ir lietuviai katalikai, kad busiantie leista lietuvių kalba ir valstiečių savivaldybėse, kad valstiečių sekretorius galėsi rinkti patys lietuviai. Paremdami savo reikalavimus, lietuviai daugelyje vietų perėjo beveik į tikrą sukilimą, tačiau visa ta lietuvių akcija nebuvo taip kruvina, kaip kai kuriose Latvijos ar Rusijos vietose. Savo nuosaukima lietuviai parodė kad ir tokiu nutarimu, priimtu Vilniaus seimo metu įvykusiame valstiečių pasitarime:

„Ant dvarų neužpuldinėjime, miškų nenaikinsime, bet neduosime jų naikinti nė valdžiai, nė ponams.“

Nors 1905 m. sąjudį rusai vėliau krauju ir trėmimais nuslopino, bet turėjo padaryti ir stambių nuolatų, kaip, pavyzdžiui, vėliau duotas leidimas kurtis tiek daug Lietuvos švietimui nusipelnusių „Saulės“, „Ziburio“, „Ryto“ draugijoms ir t.t.

Pradžioje dar 13 metų nelengvos kovos, bet Didžiojo Vilniaus Seimo uždegtoji kibirkštis 1918 m. subepsojo galinga nepriklausomybės šviesa.

Kaip geriausia sukaktį paminėjime

Kovotojų dėl laisvės atminimą geriausiai galima paminėti tęsiant ir laimint tą laisvės kovą, dėl kurios jie nei jėgų, nei gyvasčių nesigailėjo.

Gražiausiai paminėjime Vilniaus Seimo 40 metų sukaktį suruošdami didžiulį Amerikos Lietuvių Seimą-Kongresą, kurs įvyks Chicagoje lapkričio 29-30 ir gruodžio 1 dienomis, taigi pačiose sukaktuvių išvakarėse. Dabar daugelio lietuvių patrijoto rankos surištos baidijame Sibiro ištėrime ir lupos surakintos čekos kalėjimuose. Ant mūsų laisviausios visame pasaulyje lietuvių tautos dalies, krenta didžiulė atsakomybė galingai ir vieningai pakelti balsą už lietuvių tautos teises, už teisę patiems lietuviams spręsti tautos likimą, už laisvę asmens, draugijų, spaudos, žodžio ir šitikinimų. Kaip Didžiojo Vilniaus Seimo metu, taip dabartinio Kongreso metu, visi vieningai susirinkime atlikti savo didžiųjų pareigą, tęsti kovą dėl pavergtųjų kraujo brolių. Lai ir šis didžiulis suvažiavimas praeina tuo šukiu, kuriuo Vilniū susirinkę valstiečiai užbaigė savo rezoliucijas:

—Stokim visi už vieną ir vienas už visus!

K. P.

KARO ŠTOVIS LIETUVOJE PALIEKAMAS IR TOLIAUS

New York (LAIC) — Reuterio (anglų) agentūros žiniomis, Aukščiausioji Sovietų Taryba vi soje eilėje sovietų valdomų sryčių nutarė panaikinti karo stovį. Tas vienok neliečia Lietuvos, Latvijos, Estijos ir vakarinių sryčių Ukrainos bei Baltgudijos, kur karo stovis palieka-

mas ir toliaus. Tariant, visų tų sryčių, kurias sovietai buvo pasigrobę 1939-1940 metais. Praktišku požiūriu, šis naujas sovietų dekretas reikšmės, žinoma, neturi. Sovietų valdomi žmonės, ir tai nepaisant gyvenamos vietos, ir toliaus liks bėbalais vergais visiškoje NKVD ir NKGB kontrolėje.

Skupumas Labai Daug Kainuoja

Skupumas labai daug kainuoja, o sykliais iš didelio skupumo net turi palikti šį pasaulį pirm laiko.

Skupus žmogus sugrėbtų viso pasaulio pinigų, jeigu jis galėtų, nes jis turi pinigų ligą, jam niekas kitas nerūpi ir jam niekas nemielia nė šeimyna, nei draugai. Vien tik pinigai. Jis pamiršta apie sveikatą ir apie mūsų trumpą gyvenimą pasaulyje. Bet ateis laikas, turės padėt grėblį ir gailėtis klaidų. Brolis ir sesel! Neapsivilk savęs, nepamiršk savo brangiausiojo turto — Sveikatos. Tai tik vienas ir vienatinis turtas pasaulyje, dėl tavęs yra Sveikata. Jausdamas Reumatizmą, rankų-kojų skaudėjimą, Neuralgiją, dieglius, rankų kojų tirpimą, ir neatidėliok, mesk tą skupumą ir tuojais reikalauk DEKEN'S OINTMENT, kuris tukstantiems pagelbėjo nuo virš minėtų skaudėjimų. Garantuojam pagelbą ar pinigų gražinime. Klauskite taip: DEKEN'S OINTMENT.

Stebėtinai greitai prašalins minėtus skausmus. Kaina 2-oz. \$1.00; 4-oz. \$2.00; pinigų taupymo ekstra didelė dėžė 16-oz. \$5.00... DEKEN'S OINTMENT COMPANY P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

Trumpi Dzukiški Epizodai

RASO JUOZAS V. VALICKAS

(Tąsa)

Aš pas motkų pakuštoms klausiu, „kam gi mani moterys vadzino Muniskuciu, kap jos gi graitai galėjo man ir vardų duoc?“ Man motka ir pasakė kad aš cyletau. O ji paporis iš kur šitas vardas paaina. O gi paskui ciek moterų susirinko, ir visos kad pradėjo manį klaus, „kap ty yra po smerci?“ Viena klausia ar aš po smerci nesuscikau kur nors jos šešuro ir dzieveries. Anoj bobelka klausia, ar nesuscikau kur jos anytos ir mošos, tėvų, brolių ir seserų, ir tep toliau. O aš nosį pakabinis cik vis mislinu kap čia ištruk, ba jeigu nenutarysiu, tai paskui dar gali pabajyc kad likau durnas ir glušas. Ir va bracia sveikų žmogų bobelkos gali suduryc, arba dar gali koku raganium, ar parmazonu apskaicyc. Paskui viena moteris saka, ana ty ir ty buvo šitoks pats tropunkas. Tai cik ant trečios dzienos pradėjo poryc. Tai aš galiu aic zoklodan kad ir su Muniskuciu tas pac bus. Pažiurėsit kap už trijų dzienų jis pradės poryc viskų kų anam svietei regėjo. Dar tokis jaunas bernaicis be griekų, tai už tai Dzievulis ir pasirinko jį ir pasišaukė pas savi. Ale jus kap pradėjot žlumbc, tai jam labai jau pusiaukelėj pas Dzievulį sutrivazinot kelionj. Ale paskui išsisikyrstė bobelkos ir nuajo bukaukon ir klausia, „šek aš žinau vaikeli kad tu šėšlyvas ant šito ir ant ano svieto, ba žiurėk kap visi utarina ir tai cikra prauda. Tai dabar vaikeli šek žinai kad aš tavo cikra motka ir man gali paporyc kų tu ty regėjai anam svietei. Žinai, man tai unaras ir nok žmonių ir nok Dzievo tokj šjėšlyvų vaikų kap tu turė. Taigi vaikeli, tu jau buvai beveik numiris. Jau cik blėsavai, ale nok tokios šėšlyvos kelionės tavi sutrivazinot. Tai kap cik kiek pasiugėsi, tai in kunigus tavi išlaisiu. Ak kad jus žinotut kap mani pergasdzino, kad net mano dušia užmirė ir širdžis sustojto plakus. Ale kų gi nebagėlis aš galėsiu padaryc, tep bus kap motka norėš. Ale motka ir vel pradėjo klause manį, „kas girdėc ir kap ty yra anam svietei?“ Kad aš nei meluoc nemokėjau ir negalėjau tep greitai nei sumislyc. O motka vis prisispyrus paporyc ir gana, sako tu žinai. Jau aš bijojau kad ir lupc negautau. Aš sakau kad aš nieko nežinau. Aš cik miegojau nakcy, paskui man turbuc šventa dvasia davė razumoc. Pasakiau motkai kad mes visi griešnykai, reikia melscis. Tai jau ir užteko motkai to. Kadu jau iš bukaukos sugrįžom, jau kelios bobelkos laukė kad paklausc kap ty anam svietei yra. Ale motka sako, „sesulės, aš motka ir man nepasako, cik sakė kad va, mes dzidziausi griešnykai.“ Aikim sesulės spaviedzini ir pakutavokim už mus padarytas zlascis ir suminkšcinkim Dzievulio šyrdžj.“

Juozas V. Valickas

Paskui sutemė ir per visų vakarų bobelkos ajo manį žiurėc. O ant rytojaus mes grįžom atgal Perlojon, pro Nendzingj. Aidami, motka su manim užsukė Pakaršio dvarelin. Visai netoli ant kriaušelio atsisėdom ir motka man pradėjo bajyc, sako, „žiurėk koks gražus dvarelis. Tai šek po geram parėdki galėty buc tavo, cik žinoma, dautnascis, alia va kad ne gronicija. Tai šek pinigėlio kaštuoty, ale visciek galima butų išsiprovoc. Taigi vaikeli ir paporysiu kap yra. Seniau, mano tėvo tėvas dziedukas, vardu Mikas sluzino ruskam vaikiš 25 metus. Kadu išėjo iš vaisko, tai caras jam davė du saldackus daržus Perlojoj. O ava šitam dvarely buvo pasilikus senmergė su vienu šnypšli Monika Zalacūtė, tai mano dziedukas nuvažiavo svocijon ir ponas acivadė savo serj už dzieduko, ba žinai pasponus neslova senmergei buc.

Dziedukas gyveno Perloj žinai ponas—švogruis žinai, tai gerai gyveno ir žinai ponai. Tai mano pakrikščino Miku po tėvo Ale dziedukas numirė, žinai sugrįžo su mano tėvu tėvuliu atgal Pakaršio dvarelin. Ir paskui tėva ka mirė, tai ponai man išaugino. O kad man motulė buvo Muniskuciu, ir vadino mano tėvulį ciau. Kap užaugo tėva, išėjo ruskan vaiskan, žinai penkis metus, ir vaisko apsigyveno Perloj sivežė iš vaisko pinigų, sipirko daug žemės ir žinis tep ir gyveno. Tėva ir vadzina Muniskuciu tavi vakar ir nūnai vaikiniskuciu. Taigi vaikeli nai išmirė ir dabar svietelyje ponavoja. Tai jau vas tau duos sveikata, kadu aciprovoši.“

„Ale kad jau žinai, tai klybsim vaikeli žu.“ Ir kadu jau me Perlojon, jau ir tena mes spėjom pavocėc, ir Popkuvienė atajo, la sesula, jau seniai žinai, ar tai tavo toliau bėrnas, ar tai maucy Muniskuciu zavodas gerai. Tai šek ir aš dzievui, apdovanojo man du. Turiu du berniukas ir Vaclukas ir ketragiočas, Rasiuka, Kasiuka ir Ulėna. Tai la aism pas mus, noro paklegėc. Ava, aš cik jeki, ale nešalta.“ Taigi ir mani vedasi pas kienemenėc. O ceta Pasmani intupėcion in sarvėnuij pas Popkų, ir visas mergiočas kad ir nesarmatryvas žiuro in mani visos, mieščionkos. O mano Varėnial, Perlojokis juodanagial. O aš ir tai kaistu. Jau tu rankovj tai susivali ale kų padarysi, turu ir gana.

„Bus daugiau“

Pagelba Nuo Nukankintiems Lietuviams

Nuo karo nukentėjusiems lietuviams pagelba. Jie neteko namų, neteko rubų, neteko nės, pusbadžiai šaukiant bos j mus, amerikieciai — kiek galėjo išsiskirasi kias kitas prarytas laimėnol! Nelaimingųjų lietuvių nintėlė viltis — mes žiemos šalčius mus nelaiminguosius apgropauti. Kuogreiciaus drabužius, avalynę ir United Lithuanian of America, Inc. 101 Grand Street, New York. Tel. Evergreen

SORRY

We can't make enough Smith Bros. Cough Drops to satisfy everybody. Our output is still restricted. Buy only what you need. Smith Bros. have soothed coughs due to colds since 1847. Black or Menthol—still only \$4.

SMITH BROS. COUGH DROPS
BLACK OR MENTHOL—

BIZNIS - POLITIKA - SPORTAS

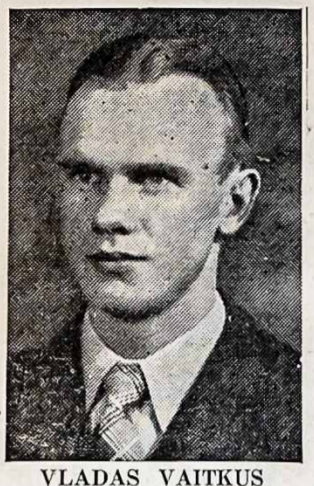
VLADAS VAITKUS

ANO PERGYVENIMAI BOLŠEVIKŲ IR OKUPUOTOJE LIETUVOJE

RAŠO VLADAS VAITKUS—Lietuvos Tremtinis

ra Sovietų spacija

1945 m. spalio 11, kada bolševikai daliniai jau buvo užėmę Lietuvą, laimingu budu, pasisekė su keleta draugų pasisosties uosto pabėgti į jūrą, tuo budu, išvengti paskutinio ir tur but nesienio bolševikų teroro.

VLADAS VAITKUS

Šiuo paskutinį rusų puolimą, mačiau tuokstantis Lietuvos žmonių, gimtąjį kraštą palikusių ir vakarus su viltimi pas amerikiečius ar britus, iš jų susilaukti užtarmo iššėno Miku po lietuvių raudonajį rytų tvaną.

ma Sovietų Rusijoje ir įspėja, kad norintieji gryžti į Lietuvą, palikyti bet kokią viltį patekti atgal į savo kraštą.

tu tarpu, bolševikai nesiliauja tvirtinę, kad gryžę į savo tėvynę žmones gal ramiai dirba savo darbą. Tuom tarpu, tikrovė yra visai kitokia.

Komunistinė Propaganda Amerikoje

Amerikoje tesu tik kelios dienos, o jau teko pasiskaityti vieną-kita komunistinį laikraštį. Ir lygiai tą pačią muziką, tas pačias gaidas galima išgirsti šiam laisvam krašte.

NEW HAVEN, CONN.

JAU ISRINKO ATSTOVA VISUOTINA AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESA

Rugsėjo 27 d. įvyko svarbus Amerikos Lietuvių Tarybos vietinio skyriaus susirinkimas, šv. Kazimiero parapijos svetainėje, kurį atsilankė skaitlingas būrelis kuopų ir draugijų atstovų. Susirinkimą atidarė A.L.T. pirmininkas M. Vokietaitis, paaškindamas šio susirinkimo tikslą, ir jojo svarbą.

TĖTI, DIKTUOK SKUBIAU, AŠ SPĖJŲ!

THE SPEEDLINE CORONA pays its way in almost any family

Tik \$1.00 Savaitėje TRUPUTĮ ĮMOKANT

AR ŽINOTI, KAD... Corona mašinėlės yra geriausias pasaulis. Jas daugiau naudoja bizny todėl kad jos yra praktiškiausios. Be jų neįsivaizduoti nė valdiškos įstaigos, nė mokyklos. Pabandyk ir Tu. Užmokit ant syk, nuleidžiam 10 nuosimčių. Šulgi reikalo, uždedam ir lietuviškus akcentus už tą pačią kainą. Jei rengiatės rašomąją mašinėlę įsigyti ir sutaukinti, prieš perkimą pasitarkite su mumis, mes patarsime.

AMERIKOS LIETUVIS

Worcester, Mass.

JUNG. VALSTIJŲ ARMIJA KOVOJA PRIETARĄ

Šiandien daugiau negu bet kada nors praityje, visų žmonių atyda pakreipta į baisią tikybinių ir rasinę neapykantą ir ypač kaip neapykanta liečia šios šalies socialį gerbuvį. Jeigu žmonės patyrimu nepažysta jos, tą žino darbai tarpe tikybinių, tarp rasinių net ir valdiškos įstaigų, kuriuos šiom metu veikia, kad užbaigti visokias netolerancijas. Viena iš tokių įsteigų yra Jung. Valstybių Karo Departamentas, kurio Armijos Apšvietos Programa kovoja prieš rasinę ir tikybinių neapykantą.

Karo Departamentas natūraliai turi pilnų informacijų apie vokiečių ir japonų budus neapykanta suskaldyti tautas, kaip jie platino kerštą ir sumišimą; taipgi gerai žino kaip priešas šioje šalyje stengiasi sukurti rasinius ir tikybinius nesupratimus. Bet kuris amerikietis, kuris skleidžia "neapykantą prieš mažumas — ar tai katalikus, žydus, negrus, svetimšalius, ar kitus — lošia samoningai ar nesamoningai ašies role," sako neseniai išleistas "Army Talk" Information and Education Division pagamintas raštas.

"Kaip mes įgijame prietaras" sako straipsnis. Atsakydami savo vyrams ir moterims uniformuose, visų pirma primina jiems kad prietaras nepaveldėti. "Žmogui gimus", jis sako, "jis turi galimybę tik išvystyti meilę arba neapykantą ir visus kitus žmoniškus jausmus. Kada išmoksta mylėti ar neapykanti, mėgti arba nemėgti, priklauso nuo savo patyrimų — savo namuose, savo mokyklose, savo apylinkėse — ir kaip toki patyrimai ant mūsų atsiliepi. Kalba, kurią išmokstame, yra mūsų tikėjimas, idėjos, jausmai ir nusistatymai, mūsų pasielgimas ir prietaras — tas viskas priklauso nuo mūsų aplinkybių. . . .

"Prietarai irgi išsivysto nuo abėjingumo", straipsnis toliau sako: "Mes abejojame apie savo gabumus arba prestyžą. Musų darbas nepastovus. Kad sustiprinti savo pasitikėjimą arba savęs gerbimo jausmą, mes kartais ieškome asmens, kuris yra žemesnis (inferior), arba ieškome kokios grupės, kurią galime kaltinti visokiais nepasisekimais ir nelaimėmis. Ir visuomet yra daugia neapykantas kada mus užpuola ekonominė depresija.

Nekurie žmones mėgstą skleistti neapykantą, kad tik pasiekus savo tikslus. Vokiečiai vartojo "neapykantos techniką, kad suskaldyti opoziciją, viską sumaišyti, jie visas tautines ir tarptautines ligas krovė ant nekaltų "scapegoats". Jie ragino žmones neapkęsti žydų, nekęsti lenkus, nekęsti rusų, nes naciams neapykanta reikė stipruma.

Straipsnis tada paaiškina, iš kur žodis "scape goat" paėina. Senoviškos dienos, daug žmonių tikėjo, kad galima perduoti nuodemes ir kaltes kitiems asmenims, gyvuliams ir daiktams. Ceremonijose, kurias atliko šeimos vadas, tankiai nariai parinkdavo ožką, kuriai buvo perduotos visos nuodėmės. Šiandien kada žmonės kaltina nekaltus žmones savo prasižengimais, mes vadiname tą neteisingą persekiojimą "scapegoating". Vie-

nu arba kitu laiku beveik kiekviena mažumos grupė buvo vartojama kaip "scapegoat" ir rimtai nukentėjo. Paskaitykime istoriją ir matysime kaip galingi vadai slėpė savo norus kurstydami žmonių jausmus prieš "trouble-making" mažumas.

Hitlerio Vokietijoje, naciai pradėjo persekioti žydus, bet paskiau kreipė atyda į katalikus, protestonus, čekus, lenkus, ir galutinai į visą pasaulį. Amerika irgi turėjo blogus puslapius savo istorijoje. Čia irgi mažumų grupės buvo persekiojamos.

Daugybė mūsų pirmųjų gyventojų, kurie čia atvyko ištrūkdamai tikybinių neapykantos ir persekiojimo, nedavė tikybinių laisvės kitiems. Teisės atimtos vienoje kolonijoje arba kitoje nuo katalikų, kvakerių, žydų, protestonų, baptistų, bedievių. Devynioliktoje šimtmečio pirmiau atvykę imigrantai pradėjo diskriminuoti prieš naujesnius.

Kada dideli skaitliai airių atvyko čia po bado Airijoje 1846m. jie nebuvo pageidaujami. Kiaušės įvyko Philadelphiaje, Bostone ir New Yorke. Ir paskiau diskriminacija buvo vartojama prieš vėlesnes imigrantų grupes — lenkus, žydus, slavus, italus, ir kitus.

Kada krotą immigraciją suvaržė kiekvienai tautybei po Pasaulinio karo, pirmenybė duota pirmesnėms imigrantų grupėms. Bet mes užmirštame, kad mes esame imigrantai arba vaikai imigrantų. Tik Amerikos indijonas gali skaityti save vietiniu. Negalime kitus vadinti "foreigners". "Amerikanizmas" sakė mūsų vėlesis prezidentas, Rooseveltas, "nėra rasės arba kilmės dalykas. Amerikanizmas yra proto ir širdies dalykas." Jau per ilgą laiką pastangos dedamos išnaikinti diskriminaciją ir neapykantą — kas atima nuo asmens fundamentales demokratijos piliečio teises. Diskriminacija ir neapykanta nėra produktai Amerikos gyvenimo. Yra mūsų visų pareiga užlaikyti tą brangų Amerikos tiesos kelią.

Tas tik parodo, ką mūsų armija rašo apie neapykantos istoriją, ir kaip ji stengia tą savo pamoką perduoti amerikiečiams, kurie kovoja už savo šalį. F.L.I.S.

"AFFIDAVIT OF SUPPORT"

Užlaikymo Afideivitas Turi Paduoti Sekamas Informacijas:

1. Vardas, amžius, gimimo vieta, ir adresas asmenio (arba asmenų) kuriems afideivitas išpildytas.
2. Pilnas vardas ir adresas "afianto" (asmenio kuris pildo afideivita).
3. Vieta ir gimimo data "afianto" (pildytojo).
4. "Afianto" pilietybės stovis. Kokiū budu pilietybė įgyta. Jeigu naturalizuotas, kada ir per kurį teisumą.
5. Numeris sertifikato irgi reikalingas. Tokios pačios informacijos reikalingos jeigu "afiantas" turi tikėtis pirmas popieras.
6. Koks darbas arga biznis "afianto".
7. "Afianto" finansinis stovis: Savaitinė arba mėnesinė alga arba jeigos. Kiek bankoj sutaupu. Kiek nejudinamo turto (real estate). Kiek kitų įvairių resursų.
8. Kiek ypatų "afiantas" užlaiko.
9. "Afiantas" turi garantuoti, kad šie svetimšaliai (giminės arba draugai) nereikalaus valstybės užlaikymo.
10. Užlaikymo afideivitas turi būti prisiegtas prieš notaro. Kartu su afideivitu "afianto finansinis stovis turi būti įrodytas dokumentais.

Amerikos konsulas reikalauja po dvi kopijas kiekvieno įteikto dokumento. Patariama padaryti tris kopijas, kad "afiantas" galėtų sau vieną pasilikti. Sekamas yra priimtas kaip pilnas įrodymas "afianto" finansinių resursų stovio. Užlaikymo afideivitas turi būti prisiegtas prieš notaro. Kartu su afideivitu "afianto finansinis stovis turi būti įrodytas dokumentais. Amerikos konsulas reikalauja po dvi kopijas kiekvieno įteikto dokumento. Patariama padaryti tris kopijas, kad "afiantas" galėtų sau vieną pasilikti. Sekamas yra priimtas kaip pilnas įrodymas "afianto" finansinių resursų stovio. Užlaikymo afideivitas turi būti prisiegtas prieš notaro. Kartu su afideivitu "afianto finansinis stovis turi būti įrodytas dokumentais.

nio dvaro bernais, vis daugiau jų žemių prijungiamas prie komisarų valdomų dvarų.

"BIRUTĖ" LATVIJOJE New York (LAIC) — Lietuvos Garlaivis "Birutė," Maskvos šaltinių pranešimu, esąs Ventpilės uoste.

OFICIALIS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJ DAKTARAS

Kasimir S. Michalski, M.D.
15 VERNON STREET
Worcester, Mass.

OFISO VALANDOS:
2 iki 4 ir 7 iki 8 val. vak.
Išimant Sekm. ir šventes
TEL. 5-8562

PRANEŠIMAS

CHARLES L. CURTIN, D.D.S.
CHIRURGAS, DENTISTAS
praneša atidarymą moderniško ofiso del praktikavimo dentisterijos ir burnos chirurgijos —
Registruota Norsė
14 VERNON GATVĖS
Worcester, Mass.
Valandos:
9-12 val. ryto 1-5 val. po pietų
Vakarais Pagal Susitarimą

LAINER'S CLEANSERS

- GERAS DARBAS
  - GREITAS PATARNAVIMAS
  - ŽEMOS KAINOS
- Dial 5-5281
73 Green St.

VICTOR PRATT
Lietuvis Generalis KONTRAKTORIUS
Atliekam Visokius darbus
Dažytojas - Peinteris
IR VIDAUS IR LAUKO
Tel. 5-5715 ir 4-0661
27 Grand St., Worcester, Mass.
Lic. No. 8035

Sanitary
Shirt Laundry
SANITARISKA MARIJONŲ SKALBYKLA
VALYTOJAI IR DAŽYTOJAI
Pilnas Skalbiklos Patarnavimas. Skalbiam, prosinam ir sutaisome marškinius; uniformas; apatinius ir viršutinius drabužius; taipgi mašenus daiktus.
MARIJONA PASKAUSKIENE IR MARIJONA MAIORANO, Vėdejos
Darbas Gwarantuotas
Atneškite ir Atsiimkite
15 KELLEY SQUARE
WORCESTER, MASSACHUSETTS

Wilben Bottling Co
P. YESELIUNAS
Sodės Išdirbystės Savininkas
19 Taylor St., Worcester
Tel. 4-5222
Ypatingai išdirbame GINGER ALE ir 15 kitokių sodės rusių

Pristatomi į Namus
Vietiniai ir Importuoti Gėrymai

Edward Yanover's
PACKAGE STORE
Užlaiko Visokius Alkoholinius Gėrymus, Lietuviškas Valstybines Degtines, Vyną ir Alų
278 MILLBURY GATVĖS
Tel. 2-3381

